

Кумашова А.А., Кочоралиева Б.А.

**БАЛДАРДЫ МЕКТЕПКЕ ДАЯРДОО КЛАССТАРЫНДА
ОКУУНУН САПАТЫН ЖОГОРУЛАТУУ**

Кумашова А.А., Кочоралиева Б.А.

**ПОВЫШЕНИЕ КАЧЕСТВА ОБРАЗОВАНИЯ В КЛАССАХ
ПОДГОТОВКИ ДЕТЕЙ К ШКОЛЕ**

A.A. Kumashova, B.A. Kochoralieva

**INCREASE THE QUALITY OF EDUCATION IN THE CLASSES
OF PREPARING CHILDREN FOR SCHOOLS**

УДК:373

Балдарды мектепке даярдоодо окутуу процессинин негизги максаты 6 жаштагы балдарды турмуштук жаңы жагдайларга көнүктүрүүгө, социалдаштырууга жана пикирлешүүнүн, кызматташуунун, өз ара мамиле кылуунун жана психо-социалдык тоскоолдуктарды жеңип чыгуунун жөнөкөй көндүмдөрүн балдарга сиңирүүгө багытталган. Балдарды мектепке даярдоонун негизги багыты: бала-бакчага бара албаган 6 жаштагы балдарды мектепке окууга сапаттуу даярдоо жана алар үчүн бирдей мүмкүнчүлүктөрдү түзүү, өзгөчө муктаждыктары бар балдарды билим берүү процессине тартуу болуп эсептелет. Балдарды мектепке даярдоо класстарындагы предметтик-өстүрүүчү чөйрөдө мугалим менен баланын биргелешкен ишмердиги, балдардын өз алдынча ишмердиги үчүн шарттарды түзүү зарыл. Себеби, окуу борборлору менен иштөөдө окуу материалдарын туура тандаганда, практикалык жактан ыңгайлаштырганда, максатка ылайыктап жайгаштырганда гана окуунун сапаты жогорулайт.

Негизги сөздөр: балдар, мектеп, даярдоо, окуу борборлор, сапат, билим, окуу материалдары.

Основная цель учебного процесса подготовки детей к школе нацелен на решение проблем социализации и адаптации детей 6 лет к новым условиям жизни и на привитие детям элементарных навыков общения, сотрудничества, взаимодействия и преодоления психосоциальных барьеров. Основное направление подготовки детей к школе: равный доступ и качественная подготовка 6-летних детей, не ходивший в детский сад, обучению к школе, вовлечение в образовательный процесс детей, имеющих особые потребности. Необходимо создать условия в классах для совместной деятельности с учителями и детьми. Потому что, правильный выбор работы, обучения и учебно-методических материалов, разработка практической целесообразности повышает качество обучения.

Ключевые слова: дети, школа, подготовка, учебные центры, качество, образование, учебные материалы.

The main objective of the educational process of preparing children for school is aimed at solving the problems of socialization and adaptation of children 6 years old to new living conditions and at instilling in children elementary skills of communication, cooperation, interaction and overcoming psy-

chosocial barriers. The main directions are the preparation of children for school: equal access and quality training for 6-year-old children, who did not attend kindergarten, to attend school, to involve children with special needs in the educational process. It is necessary to create conditions in classes for joint activities with teachers and children. Because, the correct choice of work, training and teaching materials, the development of practical feasibility improves the quality of training.

Key words: children, school, training, training centers, quality, education, training materials.

Балдарды мектепке даярдоодо окутуу процессинин негизги максаты 6 жаштагы балдарды турмуштук жаңы жагдайларга көнүктүрүүгө, социалдаштырууга жана пикирлешүүнүн, кызматташуунун, өз ара мамиле кылуунун жөнөкөй көндүмдөрүн балдарга сиңирүүгө багытталган.

Балдарды мектепке даярдоонун негизги багыты: бала-бакчага бара албаган 6 жаштагы балдарды мектепке окууга сапаттуу даярдоо жана алар үчүн бирдей мүмкүнчүлүктөрдү түзүү, өзгөчө муктаждыктары бар балдарды билим берүү процессине тартуу.

Балдарды мектепке даярдоо негизинен 7 предметтик программаларды окутат.

1. “Дене өстүрүү” сабагы.
2. “Айлана чөйрө менен тааныштыруу” сабагы.
3. “Кеп өстүрүү жана көркөм адабият” сабагы.
4. “Сабат ачуу” сабагы.
5. “Жөнөкөй математикалык түшүнүктөрдү калыптандыруу” сабагы.
6. “Көркөм өнөр чыгармачылыгы” сабагы.
7. “Кыргыз тили-экинчи тил” сабагы.

Артыкчылыктары 6 жаштагы балдардын билим алуусу гана эмес, баланын интеллектуалдык, адептик, эстетикалык, дене жагынан өсүүсүн калыптандырууга багытталган.

Балдарды мектепке даярдоо класстары 1-класска келгенде окутуунун сапатын жогорулатууга жардам берет. Окутуунун максаты туура окутуу ыкмаларын пайдалануу, баланын өсүүсүн алдыга жылдыруу үчүн баланын жеке өзгөчөлүктөрүн билүү шарт. Са-

бак 30 мүнөттөн өтүлөт. Жумасына 15тен ашпаган сабак өткөрүлөт.

Сабакты өтүүнүн үлгүсү:

“**Жөнөкөй математикалык түшүнүктөрдү калыптандыруу**” борбору

Тема: “Геометриялык фигуралар”

Сабактын мазмуну: Геометриялык фигуралар жөнүндө билимин бекемдөө.

Окуучулардын ишмердиги: Балдар жуп болуп иштешет, өздөрүнүн ойлорун айтышат. Балдар топко бөлүнүп алышып гүлдөрдүн санын салыштырышат, жети гүл бар аянтчадан бир гүлдү алып, аны беш гүл бар аянтчага жайгаштырат. Мындай жол менен эки аянтчада тең гүлдөрдүн саны бирдей болуп калат.

Мугалимдин ишмердиги: Мугалим балдарга биздин Республикада токойлор көп экендигин түшүндүрөт. Балдарга жардам сурап келген токойчу менен тааныштырат, ыссык шамалдын тапшырмасын аткаруу зарыл, антпесе ал токойдун баарын күйгүзүп салат. Балдарга тапшырма берет. Балдардын жоопторун анализдейт, оюндун жыйынтыгын чыгарат.

Окуучулардын ишмердиги: Тапшырманы аткарышат.

Мугалимдин ишмердиги:

1-тапшырма: Кайсы дарак эң бийик, кайсы дарак, эң кыска экендигин аныктоо?

2-тапшырма: Гүл кайсы аянтта көп? Эки аянтта тең гүлдөрдүн санын бирдей санда кылыш керек.

3-тапшырма: Геометриялык фигуралардан жаныбарларды жасоо.

Окуучунун ишмердиги: Доскада коллективдүү иштөө.

Каражаттар: Пазл. Тапшырмалар менен карточкалар: Сүрөттөрдү куроо. Ар бир балага геометриялык фигуралардын топтомун берүү.

Окуучунун ишмердиги: Балдар текстин маанисине карай кыймылдарды жазашат.

Мугалимдин ишмердиги: Физкультминутка өткөрүшөт.

Каражаттар: Абага сол колдору менен геометриялык фигураларды тартуу.

Окуучунун ишмердиги: Тапшырманы аткарышат. Балдар өздөрү ойлогондой иштешет.

Мугалимдин ишмердиги: Мугалим жасалган нерселерден көргөзмө уюштурат. Ыраазычылык билдирип, балдар менен коштошот.

Каражаттар: Пластин, түстүү кагаз, клей, кайчы, салфетка.

Жыйынтыктап айтканда, балдарды мектепке даярдоо класстарындагы предметтик-өстүрүүчү чөйрөдө мугалим менен баланын биргелешкен ишмердиги, балдардын өз алдынча ишмердиги үчүн шарттар тү-

зүү зарыл. Себеби, окуу борборлору менен иштөөдө окуу материалдарын туура тандаганда, практикалык жактан ыңгайлаштырганда, максатка ылайыктап жайгаштырганда гана окуунун сапаты жогорулайт.

“**Айлана-чөйрө менен таанышуу**” борбору.

Тема: Жапайы жаныбарлар.

Программанын мазмуну: Балдардын жапайы жаныбарлардын, анын кылыктары, жашоосу, тышкы көрүнүшү жөнүндө. Макал-лакаптардын маанисин түшүнүүгө үйрөтүү, жапайы табият жөнүндө балдардын түшүнүктөрүн кеңейтүү, аларды жаныбарлардын балдарынын аталыштарын сөзүндө пайдаланууга көнүктүрүү; түстүү карандаштар менен сүрөт тартуу көндүмдөрүн бышыктоо, балдарды табиятка кызыктырууга таанып-билүүгө тарбиялоо.

Усулдук ыкмалар: Табышмак айтуу, оюндар, физкультминуткалар, балдарга суроолор, дидактикалык оюндар

Сөздүк иши: Сымбаттуу, тыкан, үңкүр, бачикелер, үй жана жапайы жаныбарлар

Жабдылышы: Жапайы жаныбарлар тартылган картиналар, ак кагаздар, түстүү карандаштар.

Сабактын жүрүшү: Азыр болсо оюн ойнойбуз: тапкыла бул кайсы жаныбар?

Оюндун максаты: Жапайы жаныбарлардын өзгөчөлүктөрү жөнүндө билимдерин бышыктоо

Оюндун жүрүшү: Карточкадагы жапайы жаныбарлардын аттарын табуу.

Мугалим: Эми, эстейли, бүгүн жапайы жаныбарлар жөнүндө кандай жаңы маалыматтарды билдик?

Балдарга суроо:

1. Мышык үй же жапайы жаныбарбы? Эмне үчүн?
2. Жапайы жаныбарлар кайда жашайт?
3. Жапайы жаныбарлар өздөрүнө кандай үй курайт?
4. Жапайы жаныбарлар эмне жешет?

Эми жапайы жаныбарлардын ичинене бирин тандап сүрөтүн тартабыз. Ойлонгула, силер тандаган жапайы жаныбар силердин сүрөтүнөрдө эмне кылат. Мүмкүн силер алардын мергенчилик жасаганын, же бачикелерин тойгузуп жатканын, же деңизди бойлоп, балык издегенин, мүмкүн үңкүр казып жатканын тартасыңар.

Адабияттар:

1. Балдарды мектепке даярдоо программасы “Наристе”. – Бишкек, 2015. - 480 с.
2. Щербакова Е.И. Методика обучения математике в детском саду. - М.: Академия, 2000.